

POSTANOWIENIE

28 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Monika Koba

na posiedzeniu niejawnym 28 września 2023 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa J. R.
przeciwko H. K., M. S. i W. K.
o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,
na skutek skargi kasacyjnej J. R.
od wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu
z 23 lutego 2022 r., III Ca 293/21,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od powódki J. R. na rzecz pozwanego M. S. kwotę 1367 (jeden tysiąc trzysta sześćdziesiąt siedem) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia powódce niniejszego postanowienia do dnia zapłaty;**
- 3) zasądza od powódki J. R. na rzecz pozwanych H. K. i W. K. kwoty po 2042 (dwa tysiące czterdzieści dwa) złote tytułem kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia powódce niniejszego postanowienia do dnia zapłaty;**
- 4) przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Nowym Sączu na rzecz adwokata (...) kwotę 1350 (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt) złotych powiększoną o należny podatek od**

towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 23 lutego 2022 r. Sąd Okręgowy w Nowym Sączu oddalił apelację powódki J. R. od wyroku Sądu Rejonowego w Limanowej z 2 marca 2021 r., którym oddalone zostało jej powództwo skierowane przeciwko H. K., M. S. i W. K. o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym.

Sąd Okręgowy podzielił stanowisko Sądu pierwszej instancji, że całokształt zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do jednoznacznego wniosku, że treść objętych pozwem ksiąg wieczystych nr [...], [...]1, [...]2 i [...]3 odzwierciedla rzeczywisty stan prawny nieruchomości. Powódka nie legitymuje się natomiast tytułem własności, późniejszym niż akt własności ziemi – stanowiący decyzję administracyjną, którą sąd w postępowaniu o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym jest związany - a wpisy właścicieli w księgach wieczystych odpowiadają aktowi własności ziemi.

Orzeczenie to zostało zaskarżone skargą kasacyjną przez powódkę.

Skarżąca we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powołała się na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Jej zdaniem skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, bowiem w toku dotychczasowego postępowania przedstawiła wadliwości wyrysu z mapy ewidencyjnej z 11 grudnia 1980 r. i wskazała, jakie rozbieżności istnieją pomiędzy częścią opisową a częścią graficzną tego dokumentu. Niezasadnie wadliwości i rozbieżności tych nie dostrzeżono w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, powołując się na okoliczność, że pgr. [...] z lwh [...] podzieliła się na pgr. [...], [...]i [...] - ale to dopiero po zmianie konfiguracji z pgr. [...], [...], [...], gdzie jednak te pgr. stanowią inne nieruchomości.

Pozwany M. S. oraz pozwani W. K. i H. K. w odpowiedziach na skargę kasacyjną wnieśli o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą usuwanie błędów w zakresie wykładni i stosowania prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) należy natomiast rozumieć sytuację, w której skarga jest uzasadniona w sposób ewidentny, wskazując na rażące i poważne uchybienia zaskarżonego orzeczenia, które są możliwe do stwierdzenia bez konieczności prowadzenia bardziej złożonych rozumowań. Jedynie w takim wypadku możliwa jest kontrola prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji w postępowaniu kasacyjnym. Obciążenie go oczywistą i istotną wadą wskazuje, że usunięcie tego orzeczenia z obrotu leży w interesie publicznym – a tym samym, że może dojść do realizacji celu skargi kasacyjnej, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 kwietnia 2013 r., III CSK 67/13, niepubl. i z 29 września 2017 r., V CSK 162/17,

niepubl.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15, niepubl. i przywołane tam orzecznictwo).

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania nie spełnia tych wymagań. W lakonicznym uzasadnieniu brak jest bowiem takich argumentów, które wskazywałyby na rażące naruszenie prawa w ustalonym przez Sąd drugiej instancji i wiążącym Sąd Najwyższy stanie faktycznym (art. 398³ § 3 i 398¹³ § 2 k.p.c.). Sąd Najwyższy na etapie przedsądu nie bada przy tym podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.), a jedynie wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), które stanowią odrębne elementy konstrukcyjne skargi kasacyjnej. Skarga kasacyjna winna być zatem tak zredagowana i skonstruowana, by Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w jej podstawach lub ich uzasadnieniu elementów kreatywnych skargi. Skarżąca powinna podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona i w czym – w jej ocenie – wyraża się ta „oczywistość”, a czego nie uczyniła.

Uzasadnienie przedstawione przez Sąd Okręgowy nie pozwala przy tym stwierdzić oczywistych i rażących uchybień, które mogłyby odpowiadać analizowanej przesłance. Sąd Okręgowy przytoczył podstawę faktyczną i prawną swojego rozstrzygnięcia, wskazał z jakich przyczyn akceptuje stanowisko Sądu pierwszej instancji oraz wyłuszczył swoją koncepcję rozstrzygnięcia sprawy. Odniósł się również szczegółowo do argumentacji skarżącej, wyjaśniając z jakiej przyczyny – w kontekście podstawy faktycznej i prawnej roszczenia - przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z dziedziny geodezji nie pozostaje w związku z możliwością uzyskania przez nią orzeczenia uwzględniającego powództwo. Nie można stwierdzić, by sformułowane przez ten Sąd wnioski były w oczywisty sposób nieprawidłowe, zgodnie z opisanym wyżej rozumieniem przesłanki oczywistej zasadności skargi. Powódka wskazując na oczywistą zasadność skargi nie podjęła natomiast próby zwalczania argumentacji tego Sądu.

Nie wykazała zatem w najmniejszym nawet stopniu, by okoliczność na którą wskazuje mogła być uchybieniem i to dodatkowo kwalifikowanym.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 oraz art. 98 § 1¹ k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 5 pkt 8 i w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015, poz. 1800, ze zm.).

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu kasacyjnym Sąd Najwyższy orzekł na podstawie § 8 pkt 6 i § 11 pkt 8 w zw. z § 16 ust. 4 pkt 2 i § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (tekst. jedn. Dz.U. z 2019, poz. 18), uwzględniając niekonstytucyjność różnicowania stawek wynagrodzenia pełnomocników z urzędu i pełnomocników z wyboru (por. § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 5 pkt 8 i w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz.U. poz. 1800, ze zm.).

[SOP]

[ms]

